

คนรุ่นใหม่ กับวิธีสร้างประเทศไทยที่มีคุณภาพ

ประเวศ วะสี

(๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๖)

๑.

เวลาเข้าข้างคนรุ่นใหม่ ควรใคร่ครวญด้วยโยนิโสมนสิการ

สรรพสิ่งล้วนเปลี่ยนแปลง ใหม่เข้ามาแทนเก่า เวลาจึงเข้าข้างคนรุ่นใหม่ คนรุ่นใหม่จะเพิ่มจำนวนมากขึ้น การที่พรรคของคนรุ่นใหม่ถูกกระทำจากโครงสร้างอำนาจ **การเลือกตั้งครั้งต่อไป พรรคของคนรุ่นใหม่จะได้รับเลือกมากขึ้น** คนรุ่นใหม่ต้องเห็นอนาคตและอย่าทำลายโอกาส ด้วยการอาละวาด ฟาดหัวฟาดหาง หยาบคาย แต่เป็นเวลาแห่งการใคร่ครวญ (Reflexion) หรือ **โยนิโสมนสิการ**

เพียงแค่ตื่นตัวไปออกเสียงเลือกตั้งเท่านั้น ไม่เป็นพลังสร้างสรรค์พอ การพัฒนาประเทศให้ลงตัวยากกว่านั้น

เสียง ๑๖ ล้านเสียง ที่เลือกพรรคก้าวไกลดูเหมือนกัน แต่พลังสร้างสรรค์ไม่มาก ๑๖ ล้านเสียง เพียงแต่ออกเสียง เป็นการมอบอำนาจโดยผู้มอบไม่ได้ทำอะไรอย่างอื่นที่เป็นพลังสร้างสรรค์

ถ้าไม่เพียงแต่ออกเสียงเลือกตั้ง ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง ๑๖ ล้านคน ซึ่งครั้งหน้าจะมากกว่านี้ พัฒนาพลังสร้างสรรค์ในตัวเอง และลงมือร่วมสร้างประเทศไทยด้วย คนรุ่นใหม่ก็จะเป็นพลังมหาศาล ทั้งนี้คนรุ่นใหม่ไม่ได้หมายถึงอายุเท่านั้น แต่หมายถึงคนที่มีความคิดใหม่และต้องการสร้างประเทศไทยใหม่ด้วย

ฉะนั้น อายุจะไม่สำคัญเท่าความคิดและเจตนารมณ์

เอาเป็นว่าคนไทยทั้งหมดก็แล้วกัน ต้องเข้าใจว่าอนาคตประเทศไทยที่ดีที่สุดนั้นคืออะไร และทุกคนจะมีส่วนร่วมสร้างได้อย่างไร

๒.

ประเทศไทยที่มีคุณภาพ

ระบบที่ดีที่สุดในจักรวาล คือระบบชีวิตร่างกายของมนุษย์

ร่างกายของมนุษย์ประกอบด้วยเซลล์เป็นล้าน ๆ เซลล์ ที่แตกต่างกันหลากหลายตั้งแต่เซลล์สมองถึงเซลล์หัวแม่เท้า **แต่ท่ามกลางความหลากหลายสุดประมาณนี้ ทั้งหมดบูรณาการกันอย่างสมบูรณ์ เป็นองค์รวมที่มีคุณภาพ** คือความเป็นคน

การมีคุณภาพทำให้เกิดดุลยภาพ ความสมดุลทำให้เกิดความเป็นปกติสุข หรือสุขภาพดีและอายุยืน ประเทศไทยที่จะมีความเป็นปกติสุขและความยั่งยืน คือ ประเทศไทยที่มีคุณภาพและดุลยภาพ

๓.

การพัฒนาอย่างบูรณาการไม่ใช่การพัฒนาแบบแยกส่วน

การที่ประเทศไทยจะมีคุณภาพก็ต้องพัฒนาแบบบูรณาการ ไม่ใช่การพัฒนาแบบแยกส่วน โดยพัฒนาเป็นเรื่อง ๆ แยกกันอย่างที่เข้ามา การพัฒนาแบบแยกส่วนจะนำไปสู่การเสียสมดุลเสมอ

เซลล์มะเร็งเป็นตัวอย่างของเซลล์ที่สูญเสียหน้าที่ขององค์รวม มันทำตัวแยกส่วนเป็นเอกเทศไม่คำนึงถึงองค์รวม ทำให้ระบบร่างกายเสียสมดุล จึงป่วย และชีวิตไม่ยั่งยืน

การพัฒนาแบบแยกส่วนจึงทำให้ประเทศเสียสมดุลจึงป่วยเป็นมะเร็ง ตัวอย่างเช่น การพัฒนาเศรษฐกิจแบบแยกส่วน ทำให้ทรัพยากรกระจุกจนกระจาย นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำสุด ๆ เชียนเศรษฐกิจก็ทึม ๆ ก็ขจัดความยากจนลดความเหลื่อมล้ำไม่ได้ เพราะไม่เข้าใจระบบเศรษฐกิจบูรณาการ เรื่องนี้คนรุ่นใหม่ต้องตระหนักให้ดี เพราะเติบโตขึ้นมาจากบรรยากาศทางวิชาการและคิดแบบแยกส่วน

การคิดและพัฒนาอย่างบูรณาการ คือ หัวใจของการสร้างประเทศไทยใหม่ที่มีคุณภาพ

๔.

การพัฒนาอย่างบูรณาการต้องเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง

เอาหน่วยงานหรือประเด็นหรือเทคนิคเป็นตั้งตั้งไม่ได้ เพราะเหล่านี้แยกส่วนเป็นเรื่อง ๆ การพัฒนาที่แล้วมาเราเอากรมหรือประเด็นเป็นตัวตั้ง จึงแยกส่วนเป็นเรื่อง ๆ มหาวิทยาลัยก็เอาเทคนิคเป็นตัวตั้งแบบที่เรียกว่า Technic driven

การพัฒนาต้องเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Based Development = ABD) จึงจะบูรณาการได้ บูรณาการทั้ง ๘ มิติ ให้เชื่อมโยงอยู่ในกันและกัน คือ

เศรษฐกิจ – จิตใจ – สังคม – สิ่งแวดล้อม – วัฒนธรรม

– สุขภาพ – การเมือง – การศึกษา – ประชาธิปไตย

โดยมีการสร้างสัมมาชีพเต็มพื้นที่เป็นจุดคานงัด เมื่อทุกคนมีงานทำ มีรายได้ มีเงินออม ทุกอย่างก็จะดีขึ้น เช่น เศรษฐกิจ เมื่อประชาชนทั้งประเทศมีอาชีพมีรายได้ก็จะหายจนมีอำนาจซื้อมาก เศรษฐกิจมหภาคก็จะเติบโตและตั้งอยู่บนความเข้มแข็งของเราเอง จึงมันคงไม่พลิกผันและวิกฤตง่ายเหมือนต้องพึ่งพิงตลาดโลกเพียงอย่างเดียว

นี่แหละที่เรียกว่า เศรษฐกิจบูรณาการ

คนไทยต้องทำความเข้าใจการพัฒนาอย่างบูรณาการ **จึงจะขจัดความยากจนลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม** มิฉะนั้น จะเกิดความสูญเสียเปล่าและเสียโอกาสในความพยายามต่าง ๆ รวมทั้งการเลือกตั้งด้วย

๕.

พื้นที่คือความจริงของแผ่นดินไทย

คนไทยไม่รู้จักความจริงของแผ่นดินไทย เพราะระบบการศึกษาที่เอาวิชาเป็นตัวตั้ง ไม่ใช่เอาความจริงเป็นตัวตั้ง เมื่อไม่รู้จักความจริงก็ทำให้ถูกต้องไม่ได้จึงพัฒนาไม่สำเร็จ ไปเรียนจากต่างประเทศแต่ไม่รู้จักความจริงของแผ่นดินไทย นำเอาการพัฒนาผิด ๆ มาใช้ ทำให้ชาวไร่ชาวนายากจนหมดเนื้อหมดตัว และสิ่งแวดล้อมเสียหายย่อยยับ

ประเทศไทยมีทรัพยากรเพื่อการพัฒนามาก **คนไทยทุกคนควรมีการเรียนรู้ใหม่** คือเรียนรู้ให้รู้จักความจริงของแผ่นดินไทย **โดยไปร่วมเรียนรู้และพัฒนาชุมชน**

พื้นที่ประกอบด้วย หมู่บ้าน หรือชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด รวมเรียกว่าชุมชนท้องถิ่น บนแผ่นดินไทยมีทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางบุคคล ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ทรัพยากรทางศาสนา มีผู้นำชุมชนตามธรรมชาติที่เก่งและดีประมาณ ๔๐ - ๕๐ คนต่อชุมชน ทั้งประเทศที่มีอยู่ประมาณ ๔ ล้านคน มีองค์กร เช่น องค์กรชุมชน **อบต.** หรือเทศบาลตำบล **พชอ.** ในระดับอำเภอและอื่น ๆ

ถ้ารู้จักความจริงของแผ่นดินไทย และคนไทยทุกภาคส่วนไปร่วมพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาประเทศไทยให้มีคุณภาพก็ไม่ยาก

๖.

“ชุมชนเข้มแข็ง เป็นหน่วยสังคมพื้นฐาน”

(Basic Social Unit)

ระบบร่างกายอันวิจิตรมาจากเซลล์เซลล์เดียว แต่เซลล์เซลล์เดียวนั้นต้องมีความถูกต้องสมบูรณ์ เซลล์เป็นหน่วยพื้นฐานของชีวิต (Life Basic Unit) ที่วิวัฒน์ขึ้นมาเป็นระบบที่วิจิตร ไม่มีใครสามารถแยกมนุษย์ทั้งเนื้อทั้งตัวมาจากข้างบนได้แต่ต้องทำผ่านเซลล์

ชุมชน คือ เซลล์ของสังคม

ชุมชนขนาดเล็กประชากรประมาณ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ คน สามารถพัฒนาให้ถูกต้องสมบูรณ์ทุกประการได้ และเป็นฐานให้เกิดสังคมใหญ่ที่ถูกต้อง

ประเทศจึงต้องประกอบด้วยชุมชนเข้มแข็งเต็มพื้นที่ นี่แหละคือสิ่งที่คนไทยทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้

คนไทยทุกคนล้วนต้องการมีส่วนในการพัฒนาบ้านเมือง แต่ถ้าการพัฒนามีแต่เรื่องใหญ่ ๆ ก็ไม่รู้จะเข้าร่วมอย่างไร แต่ถ้าเข้าใจหลักที่ว่า “ใหญ่ต้องเชื่อมกับเล็ก” และ “เล็ก” คือ ชุมชนเข้มแข็ง เป็นรากฐานที่จะทำให้ใหญ่ คือ ประเทศทั้งประเทศมีคุณภาพ

ทุกคนก็จะมิพบทได้ คือ ร่วมเรียนรู้ พัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ทั้งในชนบทและในเมือง

การร่วมพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง คือ การเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ หรือ PILA (Participatory Interactive Learning through Action) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพราะ

มีความเสมอภาค ภารดรภาพ และสามัคคีธรรม

มีความเอื้ออาทรต่อกัน เกิดความเชื่อถือไว้วางใจกัน

เกิดความฉลาด และฉลาดร่วมกัน

เกิดปัญญาร่วมกัน (Collective wisdom) นวัตกรรมและอัจฉริยภาพกลุ่ม

เป็นพลังมหาศาลฝ่าความยากทุกชนิดไปสู่ความสำเร็จ

ทุกคนจะรักกันมากและมีความปิติสุขร่วมกันประดุจบรรลุนิพพาน

คนไทยจะเกิดคุณสมบัติใหม่ ประเทศไทยจะเกิดคุณสมบัติใหม่

๗.

คนรุ่นใหม่ควรลงไปเรียนรู้ให้รู้ความจริงของแผ่นดินไทย

คนรุ่นใหม่ควรถือว่าการที่พรรคก้าวไกลไม่ได้เป็นรัฐบาลเป็นโอกาส โอกาสที่จะเรียนรู้ให้รู้ความจริงของแผ่นดินไทย

คนไทยทุกคนควรจะไปเรียนรู้ด้วยการทำงานในพื้นที่ แล้วคนไทยจะมีสมรรถนะสูงร่วมกันพัฒนาประเทศไทยให้เป็นประเทศที่น่าอยู่ที่สุด เป็นแผ่นดินसानติสุขที่คนไทยทุกคนมีศักดิ์ศรี อยู่ดีมีสุข อยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม

การเมืองที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความอยู่ดีมีสุขให้ประชาชนมากที่สุด คือ รัฐบาลจีน โดยผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผ่านการทำงานในพื้นที่ และรู้ความจริงของแผ่นดินจีน

คนไทยต้องรู้ความจริงของแผ่นดินไทย จึงจะพัฒนาประเทศให้ถูกต้องได้
